

Přes mnohé výhody je použití moderních kompaktních úsporných zářivek spojeno také s určitými problémy. Především moderní kompaktní zářivky obsahují asi 3 mg rtuti, velmi nebezpečné neurotoxické látky. Je to sice méně než 1% množství rtuti, které bylo používáno ve starých teploměrech, ale stále to vyžaduje velmi pečlivé zacházení s rozbitými trubkami a baňkami zářivek; vyřazené zářivky nelze odkládat do komunálního odpadu, ale je nutné je odborně likvidovat v pověřených organizacích. Při použití elektrické energie vyráběné spalováním uhlí, které je jedním z největších zdrojů emisí rtuti, se ovšem díky vyšší energetické účinnosti kompaktní zářivky dostane za dobu jejího života do ovzduší podstatně méně tohoto prvku (a to i kdyby se rozbila nebo neodborně likvidovala) než v případě běžné žárovky s podobným světelným tokem. Jiným problémem je zajištění ekologicky šetrné výroby a účinného řízení jakosti v továrnách v rozvojových zemích, které jsou v současné době hlavními producenty kompaktních zářivek na světě. Ve sna-

ze specifikovat tento problém vypracovala organizace ELI (Efficient Lighting Initiative), založená v roce 1999 společnostmi IFC (International Finance Corporation) a GEF (Global Environment Facility), certifikační mechanismus pro výrobky vysoké jakosti. Výrobci si mohou nechat své produkty dobrovolně otestovat a přesvědčit se, jak splňují mezinárodní kritéria pro kvalitu. Produkty, které při testování uspějí, obdrží certifikát jakosti (seal of approval) organizace ELI, všeobecně uznávaný jako mezinárodní standard kvality.

Závěr

Kompaktní zářivky jsou důležitou součástí boje proti globálním klimatickým změnám a jejich hlavní předností je, že jsou k dispozici již dnes a ne až někdy v budoucnosti. Přesto mnoho odborníků vkládá velké naděje do pokroku ve vývoji světelných diod (LED), které by se měly stát základem příští generace energeticky účinného osvětlení. Světelné diody LED

jsou polovodičové bodové zdroje světla, které při vhodném seskupení mohou fungovat jako žárovky. Oproti kompaktním zářivkám je jejich účinnost více než dvakrát větší, život téměř pětikrát delší a jejich výroba je plně ekologická. Ale také LED mají některé nedostatky, především stále vysokou cenu (až 60 USD za kus), jejich úzce soustředěný světelný tok není příliš vhodný k osvětlení okolí a jejich velmi ostré bílé světlo je pro mnohé uživatele až nepříjemné. Na odstranění těchto nedostatků se ve výzkumu a vývoji předních světových výrobců velmi intenzivně pracuje a nedávné průzkumy trhu naznačují, že LED by mohly konkurovat kompaktním zářivkám cenou i kvalitou již do pěti let.

Ing. Karel Kabeš

[1] McKEOWN, A.: *Strong Growth in Compact Fluorescent Bulbs Reduces Electricity Demand*. Vital Signs 2007–2008, Worldwatch Institute, Washington, October 2008.

[2] DVOŘÁČEK, V.: *Světelné zdroje – kompaktní zářivky*. Světlo, 2008, 11, č. 3, s. 43–45.

Výstava obrazů v prezentačních prostorech Etna

Dne 25. června 2009 v 18 hodin se v Mečislavově ulici v prezentačních prostorech společnosti Etna sešli zástupci z řad architektů, galeristů, projektantů, obchodních partnerů a přátel společnosti při příležitosti slavnostního zahájení výstavy obrazů Zbyňka Slavička^{*)}.

Obr. 1. Ing. arch. Jasan Burin (vpravo) v rozhovoru s fotografem Petrem Janžurou

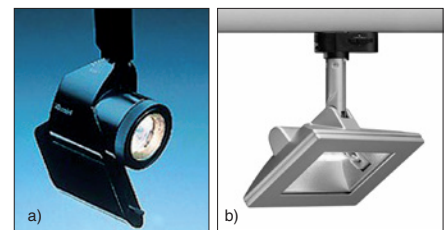

Obr. 2. Autoportrét Zbyňka Slavička

Výstavu uvedli panové akad. arch. Ing. Miroslav Řepa a Ing. arch. Jasan Burin, který nepřítomného výtvarníka zastupoval. Přítomní se mohli při této příležitosti také seznámit s novým zástupcem italského výrobce svítidel iGuzzini pro ČR, panem Ezio Zazzini, který byl hostem této akce.

Vystavené exponáty jsou osvětleny dvěma typy směrovatelných lištových svítidel iGuzzini - Shuttle a Parallel, určenými pro galerijní osvětlení. Svítidlo Shuttle je úzkouhlé směrovatelné svítidlo, jehož součástí je elektronický stmívatelný transformátor. Pro některé obrazy byla tato svi-

tidla doplněna optickými hlavicemi, které umožňují ostré světelné ohraničení, což se na bílé stěně ukazuje jako velice působivé osvětlení. Parallel je širokouhlé směrovatelné svítidlo, které se dobře uplatní pro

Obr. 3. Směrovatelná svítidla iGuzzini určená pro galerijní osvětlení a) Shuttle b) Parallel

osvětlení obrazů velkých formátů, vystavených na stěně s temně červenou výmalbou. Intenzita osvětlení svítidel Parallel je regulována centrálně.

Výstava, kterou lze zároveň považovat za ukázkou správného nasvětlení obrazů, bude k vidění **od pondělí do pátku od 9 do 17 hodin až do 30. září 2009.**

Všichni zájemci jsou srdečně zváni.

Ing. Jana Kotková

^{*)} Zbyňek Slaviček se narodil 10. 5. 1932 v Praze. V letech 1949 až 1953 studoval na Vysoké škole umělecko-průmyslové v Praze v ateliéru profesora A. Kybala. V roce 1953 byl přijat na Akademii výtvarného umění v Praze do ateliéru profesora M. Holého. Akademii ukončil v roce 1958 dvěma čestnými doktoráty. Má za sebou řadu výstav v ČR i zahraničí.